

1001 rno 0247

A. H. N.
S. GUERRA CIVIL

B 23/6

Butlletí Estudiantil

Organ de l'Associació d'Estudiants
(Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya)

U.G.T.

Redacció: Comandant Baiget, 1—Telèfon 1449
Lleida, 31 de desembre del 1936

Núm. 2

Què és el nostre Sindicat i els fins que s'ha assignat

Encara que és del nostre domini que el major nombre dels que s'han adherit a la nostra Associació a conseqüència dels fets de juliol continuen desconeixent les seves característiques bàsiques, creiem que almenys tindran alguna idea —tal volta, però, insuficient— del fenomen que ha determinat la lluita cruenta que vivim i amb ella la nostra naixença i també les raons que impossibilitaren l'existència de la nostra Associació abans dels fets que, promoguts per la més rància reacció de casa nostra, ens han obligat a fer-nos càrrec, solidàriament amb d'altres forces democràtiques i proletàries, de la governació de l'Estat i de la direcció de la societat espanyola, així com de posar un terme victoriós a la lluita que sostenim contra la sedició.

Ens referim —els més versats ja s'ho pensaran— a la teoria del materialisme històric que el nostre mestre suprem, Carles Marx, descobrí; interpretació dels actes individuals i col·lectius que, almenys intuïtivament, coneixereu tots vosaltres, per la seva senzillesa i lògica evidència. Però, donada la seva importància transcendental, (per basar-se en ella tota l'acció socialista, i per la influència sensible que ha exercit la coneixença de l'esmentada llei en els fets que tingueren lloc el passat segle, i en els que hem viscut en el que correm), per si no arribéssiu al seu coneixement deduciu. us l'exposarem en algun dels propers números, amb l'acopi de dades que facin falta, perquè no l'oblídeu mai i sapiguen trobar el motiu que determina tots els esdeveniments històrics, el qual, de més a més, us facilitarà la comprensió del caràcter fonamental que presenta la nostra ASSOCIACIÓ D'ESTUDIANTS envers les altres entitats de tipus estudiantil que ens han precedit.

Avui tan sols us direm que la societat, a conseqüència d'una usurpació, està dividida en dos grups d'éssers, que ultra ésser ambdós humans, estan separats per una fossa tan gran, és dir, per uns interessos antagònics tan incompatibles, que tots els esforços que l'Església Catòlica ha fet per crear uns llaços de solidaritat i comprensió, que fossin capaços d'endolcir les relacions entre uns i altres han fracassat sorollosament i han fracassat perquè aquella lluitava inspirant-se en uns fonaments erronis, ja que en perjudici dels segons tractava de perpetuar l'existència dels nuclis als quals abans ens hem referit: els burgesos i els proletaris.

Aquesta posició, que, a pesar de les seves contradiccions internes —nascudes com a conseqüència natural del desconeixement voluntari i interessat d'una realitat indiscutible— que inspira la major part dels programes conservadors i les encíclics papals, nosaltres, marxistes, l'hem de rebutjar forçosament; car estem convençuts que aquest antagonisme (lluita de classes), únicament es resoldrà amb la substitució del règim capitalista pel socialista, amb el control consegüent dels treballadors en tots els àmbits de l'activitat humana, ja que no cal perdre de vista que si l'existència d'un determinat sector d'explotats és consubstancial amb l'existència de l'estat capitalista, l'experiència russa ens demostra que es pot prescindir del tot dels burgesos, els quals, una vegada expropiats dels instruments de producció, passen a la categoria de treballadors amb els mateixos drets i deures en la democràcia socialista, que els que formaven el proletariat quan la societat humana es regia per les lleis de la plus-vàlua i de la seva acumulació capitalista, amb mires a eixamplar-la.

Doncs bé; la nostra Associació enfront d'aquesta lluita cruenta que es manifesta en tots els actes, àdhuc en els més incipients de la nostra vida, ha pres una posició i aquesta és, com és natural, la proletària, a conseqüència de la qual, essent, la nostra, una actitud de classe, farem el que calgui per assegurar la direcció i control de l'Estat pels treballadors, premisa aquesta fonamental per a crear la societat enyorada.

De més a més —ja us ho diguérem en el número darrer— d'ésser, el nostre, un organisme proletari, era de tipus sindical. Ara bé; què és un sindicat? Es un organisme professional constituït per un conjunt d'individus que s'han ajuntat per millor defensar els seus peculiars interessos: renumeracions, millores en les condicions de treball, limitacions de jornada, perfeccionament de les bases tècniques del treball, etc., etc. Del que antecedeix ja s'endevinen els fins a què ha de donar abast el nostre sindicat, sabent, com sabeu, que és una organització sindical proletària. Es, doncs, del nostre deure —dels companys que formen les nostres institucions de direcció— ocupar-se dels vostres problemes, ja es presentin sota un aspecte individual: manca de mitjans econòmics; impossibilitat de cursar els estudis allí on hom es trobi; necessitat —abans de cursar un pla d'estudis d'envergadura— de sotmetre's a un règim de cura per assegurar la seva integritat i eficàcia i també el millorament físic del futur home de ciència, etc.; o siguin d'índole general, és a dir, que afectin tots els estudiants o bé els que estudiïn una sèrie de coneixements determinats o bé un curs o assignatures, per la qual cosa, aquesta entitat, una vegada assegurada la nova estructura social, és preocuparà d'indagar els defectes d'un pla d'estudis, de proposar modificacions als organismes encarregats de la instrucció pública, de l'organització de cursos i curssets complementaris de l'ensenyança oficial; d'influir en la construcció de locals adequats; de fer més estretes i íntimes les relacions entre professors i alumnes; de procurar per tots els mitjans el millorament cultural dels seus afiliats; de dignificar i fer més freqüents els seus esbargiments; de vulgaritzar entre els seus membres l'educació física i la higiene, per fer sans i harmoniosos els nostres cosos; d'educar la massa estudiantil en l'esperit i en la teoria marxista; de fer néixer entre nosaltres l'esperit d'emulació i de superació, per tal d'assegurar el nostre millorament quotidià en tots els ordres de la nostra activitat, físic, psíquic, ètic, intel·lectual, manual; de fomentar la iniciativa privada, per ésser aquesta un dels mitjans més segurs per a garantir la marxa envers el què és millor. Per aquestes reivindicacions i per moltes d'altres que ens designaran les circumstàncies treballarem, per capacitar-nos i per ésser aptes de gaudir d'unes condicions de vida que l'Estat, que enderrocarem amb el nostre esforç, no ens hauria ofert mai.

Dites d'una manera un xic sintètica, aquestes són les finalitats que, amb la cooperació entusiasta de tots els afiliats, donarem a aquesta Associació en un termini molt breu; per l'assoliment del tot el qual treballem d'una manera activíssima, organitzant les diverses seccions, secretaries, comitès de secció i de curs i prenem d'altres mesures de caràcter general, per exemple constituint-mos en sindicat apart, i estudiant, ara (quan aparegui el present número ja serà un fet), el nostre ingrés en una entitat constituïda exclusivament per estudiants i que tingui un caràcter nacional, primer català i després espanyol, està clar. I per avui res més. Ja us posarem al corrent dels nostres treballs, de les nostres iniciatives i de les nostres tasques, en vinents números. Estudiant! Esperem la teva ajuda!

Enquesta

Els afiliats de la Associació d'Estudiants són pregats de contestar per escrit la següent pregunta:

¿Quina orientació i quines modificacions introduiríeu a l'ensenyament en general?

Seràn publicades aquelles respostes que pel seu interès en siguin mereixedores. Hauran d'anar en quartilles escrites per una sola cara signades per

l'autor i adreçades a la Secretaria de premsa, Comandant Baiget, 1.

L'Associació no es farà solidària de les opinions que s'hi exposin, però no serà rebutjada cap opinió sempre que la seva exposició sigui digna.

Treballa per la guerra. Aporta la teva ajuda en les tasques ingents del millorament col·lectiu.

Vells i nous mètodes d'educació

Mai els temes pedagògics no han estat en la història del món més discutits i criticats que en l'època present. Per tot arreu es comproven disturbis i conflictes. I a l'escola o al centre d'ensenyament secundari o professional, se sent el soroll de la màquina vella que hom intenta refer, sense resultat satisfactori, amb milers de remeis o innovacions, que sempre resulten inadequats.

Com a conseqüència immediata del procés material s'han alliberat forces insospitades que ens fan veure que els nostres principis actuals no resulten aptes per establir l'equilibri dinàmic de la vida social. Ens hem trobat en què les relacions internacionals, els centres d'ensenyança i les indústries es troben totes en una mateixa categoria de modalitats típiques, és a dir, que sofreixen el diagnòstic d'una mateixa malaltia. I això passa, no perquè manquin noves teories i noves idees, sinó perquè manquem de mitjans expressius o sigui d'institucions pràctiques adequades.

Als pedagogs se'ns ha encomanat el bastiment d'un nou món. Com deia Sanderson, la nostra educació hauria d'ésser dirigida de tal manera que, ultra fer els homes perfectes per al seu treball, els fes també tan complets com es pogués desitjar.

Ara, l'escola, l'Institut i la Universitat, no solament han d'ampliar els coneixements que subministren, sinó que han d'aportar, a més a més, el coneixement al servei dels homes, per tal que aquests tinguin la llibertat de fer el millor ús de llurs pròpies capacitats. En virtut d'això s'imposa la necessitat de tornar a estudiar amb molta cura les velles teories i els nostres vells procediments d'educació, puix que significa un canvi en el punt de vista i en l'actitud relacionades amb les nostres innovacions.

Troblem per arreu que hi ha falsos conceptes i que manca experiència organitzada: el treballador industrial primer amenaça i, després, es declara en vaga; refusant treballar, el treballador estudiant defuig de l'esforç, més tard es subleva i no vol aprendre; un i altre, no perquè el treball els resulti massa difícil o desagradable

sinó perquè, tant el treballador industrial com el treballador escolar, han de fer-ho en tals condicions que es troben estorbats en el desenvolupament de les facultats que haurien de permetre'ls, a l'un i a l'altre, llibertat per a donar expressió al sentiment intern de la pròpia capacitat per a realitzar qualsevol activitat.

En temps ja finits treballàvem lògicament i conscient sota la influència de l'equivocació de què als escolars no els agrada aprendre; àdhuc tractàvem d'ensenyar-los a estudiar. Com sigui que el professor hom creia que era ell el que tenia que realitzar tot el treball, tot s'ho mirava des d'aquest punt de vista. En aquella època a ningú se li va ocórrer de mirar dintre la màquina, traure el jove maquinista i preguntar-li quin era la dificultat amb què topava. A ningú se li ocorregué descobrir en el jove que ell posseïa una ment capaç d'exercitar-se i fins i tot resoldre els seus propis problemes. Si nosaltres, els mestres, haguéssim considerat com correspon l'enteniment de l'estudiant, col·locant-lo en la seva veritable posició, hauríem comprès el significat de les expressions d'Emerson, quan deia que «per tres quartes parts del temps havia sortit ocultament per la porta o la finestra i havia estat ocupat amb els problemes del camp o del carrer, treballant per aprendre i també per assajar- allò que allí havia après. A l'infant li agrada escapar-se de les quatre parets, perquè a fora troba no un, sinó centenars de professors disposats a contestar-li les seves preguntes. Allí, tot, persones i coses, estan llestes per ensenyar-li, i a cada contacte que efectua sempre troba per si mateix el mestre que desitja.

De la mateixa manera que necessitem menjar per alimentar el nostre cos, es requereix un pla d'estudis per alimentar el nostre intel·lecte. A New-York pot precisar-se un producte que tan sols es conreï a l'oest; allí pot produir-se en tan gran quantitat que es faci malbé, podrint-se en el terreny; tanmateix, nosaltres morim de gana per no disposar d'un mitjà de transport adequat. En aquest sentit els meus estudis

(Continua a la pàg. 11)

La juventud estudiantil, vanguardia de la transformación social

Los Sindicatos de estudiantes se encuentran, en cierto modo, en la encrucijada. La ausencia de formación y práctica sindicales determina que en no pocas circunstancias se debatan en una indecisión peligrosísima. No nos sorprende el fenómeno, porque el panorama es, en realidad, un tanto complejo, y de ahí que se imponga una superación en las ideas y en los métodos, más o menos tradicionales.

En primer lugar, los trabajadores, manuales e intelectuales, se han encontrado ante una situación radicalmente distinta, si solución de continuidad. De toda la experiencia anterior no se pueden deducir normas de actuación para el presente, este presente denso y nervioso. De la antigua conducta contra la burguesía, de las reivindicaciones que pudiéramos llamar cotidianas, y de la intervención política genericamente complementaria, los Sindicatos se encuentran de la noche a la mañana teniendo en sus manos la responsabilidad fundamental de los servicios, forzados a realizar una labor absolutamente positiva. El cambio es tan hondo que el proceso de la actuación, pese a las magníficas impresiones, se desenvuelve con dificultades, y transcurridos cinco meses en ciertos casos persiste la vieja mentalidad revestida de nuevas palabras y vestiduras, pero en el fondo intacta.

Cuando se combatía, dentellada a dentellada, con el régimen capitalista, era admisible que las condiciones de trabajo en una profesión determinada se conquistaran en cierto modo al margen de los intereses de conjunto de la clase obrera, haciendo la salvedad de que no confundimos el sindicalismo a secas y la amplia concepción revolucionaria del mismo.

Hoy todo ha variado y ninguna profesión está autorizada a proceder por su propia cuenta y riesgo, sino que de las líneas generales y de las exigencias de la guerra, de una manera inmediata (y de la transformación que significa como resultante) se deben extraer las características de un trabajo completamente distinto.

Se da también la circunstancia de que la dirección de todas las ramas de la economía, de todas las obligaciones sociales le corres-

ponde, de forma exclusiva casi, al proletariado. El triunfo o el fracaso dependen, pues, únicamente de nosotros. Es una gran prueba a que se nos somete y que ha de demostrar si poseemos o no el poder de creación histórica, la facultad normativa, la aptitud de administración.

En el aspecto especial de los estudiantes enrolados en un sindicato de clase tales particularidades han de tener exactamente la misma proyección. Les corresponde, ante todo, aportar una colaboración entusiasta a la consigna central de ganar la guerra. En virtud de sus especiales características no podéis vosotros, en el Instituto o en la Escuela Normal, etc., sumar la misma aportación directa que los metalúrgicos y los obreros de la construcción, por ejemplo. Cada uno esgrime las armas que conoce. Ahora no es factible la tarea cultural que las épocas normales reclaman. Pero en la capacitación mínima que la contienda requiere, os corresponde una función. Se trata preferentemente de ligar una actuación especializada a la totalidad de la clase, de interesarse en la resolución de los problemas que a todos afectan. Particularmente en la propaganda—y nos referimos a la que sólo es callejera—se pueden acometer empresas interesantes. Es en la elevación de la moral de la retaguardia, en una influencia de tipo sindical interno, en el trabajo cerca de los campesinos, en proporcionar los rudimentos políticos y culturales a nuestros milicianos. Erwin Piscator decía recientemente que los artistas debían ser movilizados, considerando la música, el verso, la prosa, el teatro etc. como un cañón de largo alcance contra el enemigo. Tal movilización comprende sin excusa alguna también a todas las capas intelectuales y pre-intelectuales. Es necesario mantener al rojo vivo la temperatura de la población civil. En el dinamismo—regulado, eso sí—de los estudiantes podemos encontrar un medio magnífico. Y en este sentido, la capacidad de iniciativa y de inquietud debe ser ilimitada en vosotros.

No podéis atribuir ahora la ineficacia de la enseñanza, la pervivencia de sus taras, a nadie más que a vosotros mismos. Es urgente que os incorporéis a la dirección de la cultura.

(Continúa a la pàg. 12)

Del pensamiento y de la acción socialistas:

La propiedad

Lo mismo que los instrumentos de trabajo y los medios de producción, así de la industria como del comercio, el suelo pertenecerá también a la sociedad, en su cualidad de materia primera, esencial para todo trabajo humano y base de la existencia del hombre. La sociedad «readquirirá»—ya dada a un alto perfeccionamiento,—todo cuanto le perteneció en su origen.

En todos los pueblos de la tierra, llegados a cierto grado de civilización primitiva, encontramos la propiedad común de la tierra. La comunidad de bienes era la base de toda asociación primitiva, y sin aquella no era posible ésta. La aparición y desarrollo de las diversas formas de Poder han hecho desaparecer, y usurpado, bajo la forma de propiedad individual, la propiedad común y esto con las luchas más penosas, que se continúan hasta nuestra época. La explotación del suelo y su transformación en propiedad individual ha sido la primera causa de la servidumbre que, desde el esclavo al «libre» trabajador del siglo XX, ha pasado por todos los grados posibles, hasta que por fin, la tierra, tras una larga evolución y gracias a sus mismos siervos, retorne a ser propiedad de todos.

La noción de la importancia del suelo para la existencia humana entera, ha tenido como resultado las guerras civiles en todo el mundo—en la India, en China, en Grecia (Cieómenes), en Roma (los Gracos), en la Edad Media cristiana (sectas religiosas, Muntzen el anabaptita, guerras de campesinos), entre los aztecas, los incas y en los tiempos modernos; la propiedad de la tierra ha sido objeto de las primeras reivindicaciones y hombres como Adolfo Samper, el profesor Vaquer, el Dr. Schaeffer, admiten el principio de la propiedad común de la tierra como legítimo.

Del cultivo y de la explotación de la tierra depende en primer lugar el bienestar de la población. Llevar este cultivo al mayor

desarrollo posible es, en el sentido más elevado, el interés de todos. Pero bajo el régimen de la propiedad individual este gran desarrollo no es posible ni en la grande ni en la pequeña propiedad. Aparte de que la explotación intensiva del suelo depende del interés del propietario, hay que considerar los factores contra los cuales no pueden luchar ni el gran propietario, ni la Asociación más poderosa; estos factores salen de marco nacional presente y es preciso tratarlos desde el punto de vista internacional.

La sociedad debe considerar, desde luego, el suelo en su conjunto, es decir en su configuración topográfica, sus montañas, sus llanuras, sus bosques, sus ríos, sus lagos, sus marismas, sus pantanos. Esta disposición topográfica ejerce ciertas influencias en el clima y en la naturaleza del suelo. Este cambio de acción no es sólo de una gran extensión, sino que exige una serie inmensa de observaciones y experimentos. Lo que los estados capitalistas han realizado en este aspecto es bien insignificante. Desde luego no emplea en estas cuestiones de cultivo sino medios pequeños, y, además, aunque tuviera voluntad para extender su acción a un campo más amplio, esto le sería impedido por los grandes terratenientes, que tienen hoy voz preponderante en la legislación. (Recuérdese que éste estudio fué escrito antes de 1913, fecha en que falleció Bebel). El Estado actual no puede hacer nada sin lesionarse la propiedad privada. Más como la existencia misma del Estado capitalista descansa en el «carácter sagrado» de la propiedad, como los grandes propietarios con su más firme sostén, carece por tanto, de la facultad de ir adelante, en el sentido por nosotros indicado. Se tratará, pues, por la sociedad nueva de proceder a una enérgica y general mejora del suelo.

AUGUSTO BEBEL

A E

ARCHIVOS
ESTATALES

Al país de l'edificació socialista

De Riga a Moscú

A mesura que el tren va penetrant Letònia endins i s'obren davant la via les ales del paisatge, la terra es va tornant cada vegada més desolada. A la matinada entrem a la zona de la frontera russo-letona. Darrera la finestra del vagó, sota una pluja que sembla de tota la vida, s'allarga un paisatge despoblat, amb un perfil d'ondulacions queixalejades amb moltes baixes i algun arbre esquiu i ratíctic, sota un cel esblaimat.

A la darrera estació «capitalista» — la frontera — trobem els primers contactes amb Rússia. El tren soviètic recull els vagons directes Riga-Moscú. La màquina russa amb el tender carregat de llenya de pi, porta al flanc, sota l'anagrama de la Unió de Repúbliques Soviètiques Socialistes, la falç i el martell. El tren només porta dues classes: la classe seca i la classe tova, que és la nostra segona. Els trens de trajecte llarg, però, tot viatger té dret a tenir un lloc per a jaure. El llit es confon, doncs, amb el bitllet. Els vagons, enormes, sense luxe, són, però, molt decents. El tren porta vagó-restaurant. El preu del viatge és enraonat: classe tova, de la frontera letona a Moscú, —vint-i-quatre hores, —val deu dòlars.

El tren es posa en marxa lentament i arriba un moment —si traieu el cap per la finestra— que veieu aperèixer, encamellat sobre la via, un monumental arc rústic, de fusta i branques. Al centre superior de l'arc hi ha penjat un retrat de Lenin, voltat de fullatge i roses de paper. Passat l'arc, el tren s'atura. És el límit de la frontera. Us trobeu llavors, davant una casa de fusta, ocupada per gent armada. Un destacament de soldats rojos —vestits de kaki, amb un barret de roba i l'estrella roja al front, joveíssims, la baioneta calada— fa un cordó a l'entorn del tren. Aquests soldats ja no us deixen fins a la duana. Donem una ullada a la casa de fusta: una bandera roja oneja damunt la teulada. A la façana, al centre, en una litografia amb fons roig: Lenin. A l'angle de la casa, una fletxa pintada fuig

d'un rètol: per poca pràctica de l'abecedari rus que tingueu, veieu que diu: Biblioteca.

Amb un soldat a cada marxapeu, el tren es torna a posar en marxa, fins a l'estació de duana: Sebej. Els duaners, sense uniforme, us esperen en un local acabat de restaurar i de pintar, net. Passeu dos registres. La visita dels objectes és minuciosíssima, però us la fan amb la màxima correcció. La fan generalment duaners del gènere femení, senyoretetes. Després heu de passar per les baquetes de la força armada. Aquesta força abans era la Txeca. La Txeca avui ja no existeix: existeix una institució similar. A la duana els soldats del Gepehu us registren els papers.

Teniu temps, però, a l'estació de badar una estona. Per les parets trobem en bust o en litografia els retrats de les principals figures de la Rússia d'avui. Sota la bandera vermella i l'anagrama, la falç i el martell. Una infinitat de cartells: els cartells revolucionaris d'una truculenta formidable, van deixant el lloc als cartells constructius: un cartell-anunci de la cooperativa de maquinària agrícola, gravats explicatius dels preceptes higiènics més elementals, cartells contra la mortalitat infantil.

I, com que tot arriba, arriba també l'hora d'emprendre la marxa. He tingut sort de fer el viatge en diumenge. El costum universal de la gent dels pobles d'anar a veure el tren a Rússia és molt arrelat. He passat un diumenge deliciós. Cada estació era una festa de color i un camp d'observació magnífic. Les andanes eren plenes de gent, principalment de joventut. És la primera vegada que he vist aquest poble en el seu ambient propi. M'ha sorprès la vivacitat, la vitalitat, la mobilitat de la gent. Tot-hom tenia el seu aire propi, la seva manera de fer, la seva gesticulació. La multitud «moltoneja» poc. Era difícil de trobar un gest afectat o poc natural o una actitud declamatorià.

A moltes estacions, el jovent feia rotllo al voltant de dos o tres músics que feien

sonar l'acordió. Les noies —cara ovalada, rosses, ulls blau-verds petites— anaven vestides de blanc. Moltes portaven, lligat al cap, un mocador vermell i les falldilles llargues ensenyaven tot just el peu. El color del mocador és la innovació més visible que s'ha produït en el passatge rus de la Revolució ençà. La indumentària dels homes s'ha russificat més. Aquests porten d'ordinari, una brusa o camisa de colors clars, sovint tota blanca, subjecta al cos per un cinturó de cuir. D'aquestes camises n'hi ha que són brodades i plenes de dibuixos al coll i al volt de baix. Estem acostumats a l'ocident als colors grisos i obscurs de la multitud: aquí els colors clars dels vestits dels homes i el vermell dels mocadors femenins, fan una barreja d'una frescor i d'una animació simpàtiques.

...La joventut —dèiem— feia rotllo al volt de dos o tres músics que feien sonar l'acordió. Les cançons i els balls populars d'aquest país comencen amb una melodia allargassada, que no dura més que pocs compassos, perquè de seguida s'esquitlla cap a una tonada monorítmica i trista. Els balladors piquen de peus a terra i els espectadors segueixen la música picant de mans. Quan els balladors, vermells i suats, perden l'alè i cauen rendits, la música es trenca de cop i volta i sembla que s'apaga alguna cosa, com si la cançó fos uns focs i els coets s'apaguessin.

Si a les altres línies es viatja com en aquesta de Riga-Moscú, es pot dir que hom viatja bé. El vagó-restaurant tenia una innovació que m'ha agradat molt: es podia menjar a la carta a qualsevol hora del dia i de la nit. Els preus més enraonats que als vagons-restaurants alemanys de Mitropa. Per un dòlar menges tres plats abundants.

He observat, a més a més, que les cantines de les estacions eren molt ben proveïdes. Direu potser que a Rússia és natural que aquestes coses tinguin preus decents, essent con és un dipòsit immens de productes de menjar i de beure. Perfectament. El que no deixa d'ésser un fet és que els preus que us demanen anant de Riga a Moscú són inferiors als preus d'Alemanya i d'Espanya. Una altra constatació: el tren ha funcionat amb una puntualitat perfecta.

«L'organització dels transports — em diu el camarada Vladimir Lidín, secretari de l'Associació d'escriptors russos, company de viatge— es va enfortint de mica en mica. Hem passat alguns anys enmig d'una descomposició completa. La descomposició era gairebé absoluta en el moment de la Revolució. Durant la guerra, els agents alemanys del front interior ho sabotejaren tot. Per a reorganitzar-los, calgué la mà de ferro del comissari Djerzinski. Hi ha trens perfectes com l'express Moscú-Leningrad (12 hores). Avui tots els trens estan a mans de l'estat. El sindicat de transports té la cura dels ferrocarrils. Aquest sindicat és un dels més potents de Rússia i el diari que fa «GUDOC» (La Sirena), és un dels més llegits.»

No puc pas parlar del grau de desordre a què arribà l'organització dels transports a Rússia, però a jutjar per la quantitat de material mòbil que hom troba abandonat a les vies mortes de les estacions, hom pot deduir que fou considerable. Ara les estacions es remunten i s'arrangen. No hi ha estació, per petita que sigui, que no presenti una llibreteria abundant. De retrats de Karl Marx, de Lenin, de Stalin se'n troben per tot arreu. La instal·lació de llibreries, és obra del Comissariat de Comunicacions.

Hom es troba per arreu amb moltes insígnies. Els obrers del sindicat de transports porten a la guorra un martell i una àncora. Cada sindicat té les insígnies allusives pròpies.

La sensació dominant del viatge és, però, una sensació que jo no havia sentit mai: la sensació de la immensitat del paisatge. Tot es troba, relativament a les coses nostres, multiplicat per deu: les distàncies, els pobles, les perspectives, les coses. Perquè els comptes us surtin hi heu de posar sempre, aquí, un zero de més. Un viatge de vint-i-quatre hores es considera un viatge de no-res. Hi ha boscos que es penden difuminats a l'horitzó. És un paisatge que fa pensar en l'alta mar —diríeu l'alta terra— en el sentit de la solitud que hi senti i de la dilatació enorme dels horitzons. Amb el cap a la finestra veieu com el tren va cuejant, enfilant terra i deixant-la enrera; teniu la sensació que el tren no va en-

A E

ARCHIVOS
ESTATALES

lloc, que s'ha perdut. Es una sensació rara i una mica anguniosa.

I el paisatge, fins a Moscú, llevat d'ésser enorme i solitari, no crec que tingui cap més condició. Seguit inacabable de planures immenses, posades les unes més altes o més baixes que les altres, poblades de boscos de pins espessos, aclarides amb algun camp o amb l'escampadissa de cases de fusta, sense pintar, dels pobles; és un paisatge sense intimitat, un pur element geogràfic. Els pobles, separats per distàncies enormes, tots són iguals: les cases baixes, escampades sense ordre, a l'entorn de l'església. Es fa difícil de comprendre quin deu ésser per a l'habitant d'una terra tan dilatada el nucli de gravitació espiritual. Es una solitud que explica l'internacionalisme, el comunisme i l'illusionisme moral. Es un paisatge que ha d'obligar per força a fer una vida sense vanitat.

JOSEP PLA

Política, Economía y Filosofía:

La Asociación

La asociación es un principio universal de la Naturaleza, afirma la Ciencia; y es también uno de los mejores medios para alcanzar el bien humano, según los buenos filósofos. En efecto, sin la asociación molecular no hay naturaleza, como sin la agrupación de los seres no hay sociedad; y no existe cosa alguna completa y trascendente que no sinteticé acumulación de elementos, concurso de fuerzas, asociación. Como medio para la realización de todo propósito social, es de una potencia incalculable; empleando su poder para el afianzamiento de las grandes conquistas del progreso, no puede contrarrestarse; y es absolutamente cierto que la asociación es el gran medio natural y positivo para garantizar la dicha de la humanidad. Un principio, pues, que reúne tan preciosas virtudes, bien puede asignarse la importancia de fundamento social.

Hemos ya visto que el trabajo, necesidad individual, integra la también asociación, para que esa necesidad pueda satisfacerse amplia y desahogadamente. La divisibilidad en el trabajo facilita la perfección y abundancia de los productos, como también el empleo de la maquinaria para descanso del obrero. Es-

te seccionamiento en la labor de todos los artículos forma una serie de núcleos distintos y especiales, convergentes, sin embargo, a un común objetivo y a una gran asociación. Cada fábrica representa muchas pequeñas agrupaciones y a la vez la inteligenciación y reunión de todas ellas; esto es, una asociación bien determinada en sus propósitos y en sus fines: la elaboración de tales o cuales artículos. La asociación ha surgido espontánea y necesariamente en la primera e ineludible función humana, el trabajo, verificándose con esa asociación, altamente conveniente a todos, la organización de numerosos grupos de individuos, que por simple relación productora abarca todo un pueblo, sin imposición de ningún género para nada ni para nadie. He aquí cómo el instinto de la conservación de cada individuo obliga a trabajar, como el deseo de hacer agradable y sin fatiga el trabajo crea la asociación, y como el aprovechamiento de todos los productos necesarios impne la inteligenciación de todas las agrupaciones que naturalmente se constituyen para cada artículo o parte de un artículo; esto es, reciprocidad de servicios, resultando de hecho la organización del trabajo para el abastecimiento de todos los elementos necesarios para la vida y la salud de todos los seres que componen la comuna.

Además, como no solamente de pan vive el hombre, mucho más si se satisface la materialidad de la vida fácil y agradablemente, otros objetivos, necesidades efectivas, intelectuales, recreativas, ejercen en el humano atracción irresistible; y no es posible que cada uno pueda lograr la realización de sus deseos por su solo esfuerzo, de ello se sigue lógicamente que tiene que recurrirse al único medio factible para su practicidad: la asociación; puesto que con ella puede conseguirse todo. Y así, por estas aspiraciones muy naturales y muy positivas, y en gran número en una sociedad ilustrada y libre, fúndanse todas aquellas instituciones que la cultura nuestra exige, como teatros y museos, ateneos, gimnasios, parques, jardines, etc., etc., conforme al genial carácter de cada pueblo.

De este modo también, la libre asociación funda y desarrolla la libre organización social, tan compleja y acabadamente como

(Continúa a la pág. 11)

La Revolució en l'ensenyament

La sublevació del generals traïdors recolzats per la plutocràcia i la clerecia,— és a dir, les classes dominants—, i la seva desfeta, tan poc esperada per ells, en una considerable part del país, ha fet que la societat que mantenia aquests paràsits als llocs de direcció i domini es pugui considerar en liquidació al territori on el poble ha sabut mantenir-se dintre la legalitat democràtica.

Evidentment, per arribar a aquest estat hauria calgut, sense la insensatesa suïcida del feixisme, un esforç considerable i arriscat que hauria pogut molt bé fracassar. Però gràcies a l'enemic, la Revolució ha estat gairebé un fenomen físic, al qual no tenim més que canalitzar.

Ens trobem, doncs, que cal estructurar-ho tot, edificar una societat nova, plena de justícia i humanitat. Aquesta nova societat la farem no deixant de la vella res absolutament que ens pugui tornar als temps d'opressió i esclavatge moral i material, en el qual una minoria parasitària fruïa de totes les benaurances, mentre la majoria era esclava del treball per obtenir amb prou feines un mos de pa.

Dintre el camp en què es desenvolupen les nostres activitats, aquesta renovació ha d'ésser fonda, més fonda que en molts d'altres. El dret a la cultura, que cal considerar-lo com un dels primers drets de l'infant i de l'home, en la vella societat era netat a la massa productora, perquè en la vella societat la cultura era una mercaderia cara, un monopoli de rics rucs i ganduls. Mentre es veien ases carregats de títols aconseguits a força de temps, paciència i argent, sobretot argent, hom sap els sacrificis innumbrables que costava a molts pares un humil títol de Batxiller, i quants futurs noms gloriosos al camp intel·lectual eren desviats per la manca de mitjans amb què satisfer llur vocació.

Aquest estat de coses que ens feia indignar per la seva injustícia, no pot continuar un moment més. Cal que d'una manera totalitària es resolgui el problema que representa l'accés dels més humils als més alts graons de la cultura i de l'estudi.

Són aquests els motius pels quals no ens

satisfà del tot el nou pla de Batxillerat abreuïat per als obrers. Molt just és que els obrers que han dedicat llurs afanys a l'obtenció d'una cultura extraoficial tinguin els mitjans d'ampliar-lo i arribar fins on permeti la seva capacitat. Però això és resoldre un problema parcial. La injustícia queda en peu.

L'obrer ateny les portes dels centres docents superiors. Però, preguntem nosaltres, *i els seus fills?* I la resposta, que esperem del camarada Hernández, no és altra que una reorganització de l'ensenyament en tots els seus graus que el faci completament gratuït i permeti als estudiants pobres no ésser una càrrega improductiva durant el temps que durin els seus estudis.

Quan això estigui fet, la Revolució podrà portar a cap la reforma de la psicologia individual i col·lectiva que faci desaparèixer l'egoisme i la hipocresia i que obri els esperits als més profunds corrents de solidaritat humana.

SERGI GARCIA

Nota de la Redacción

Bajo el epígrafe de «Del pensamiento y de la acción socialistas» iniciamos en este número la publicación de la selección de trabajos de autores marxistas de renombre universal que tenemos escogida, los cuales por las concepciones que divulguen contribuirán a crear en vuestro espíritu la conciencia revolucionaria, es decir, el estado de ánimo especial, necesario e imprescindible para simpatizar con los fines que persigue la Revolución democrático - proletaria ibérica, en la lucha titánica que valerosamente hoy sostiene contra la reacción mundial, cuyo aniquilamiento en los frentes de lucha significa la posibilidad esperanzadora, para los oprimidos del mundo, de un cercano porvenir libre, radiante de amor, felicidad y fraternidad para todos los seres humanos, fundidos todos, gracias al Socialismo, en la única clase que tiene razón de existir: la de los productores de bienes y de valores.

Nosaltres i l'apertura del curs

Consideraciones y conclusión que la Sección de Estudiantes del Sindicato único de Profesiones Liberales (C. N. T.) expone a los estudiantes de la F. N. E. C.

De nadie es ignorado que las circunstancias anormales por que atravesamos, hacen que se haya de analizar las cosas bajo diferente prisma al que hasta aquí habíamos utilizado.

Ponerse a tono con los tiempos que corren, sin abandonar aquellos principios éticos que cada cual se hace suyos, es el eje de toda actuación inteligente. Es por ello que nosotros, estudiantes que en el estudio todo lo ciframos, nos vemos hoy precisados, contrariamente a lo que hemos sostenido hasta aquí, a poneros de manifiesto nuestro pensamiento en cuanto a la apertura de cursos oficiales que se anuncia para en breve.

Decimos contrariamente a lo que hemos sostenido hasta aquí, porque no somos nosotros de aquellos que cogiéndose a cualquier pretexto, han propugnado por el cierre de los centros docentes como manera fácil de vagabundear a sus anchas.

La conclusión del presente documento, va dictada por las siguientes consideraciones:

1.ª — Considerando que infinidad de compañeros nuestros, estudiantes de todos los centros docentes, están con las armas en la mano defendiendo la causa de la libertad y como consecuencia imposibilitados para acudir a las aulas;

2.ª — Considerando que infinidad de estudiantes de marcada filiación fascista están asimismo imposibilitados de acudir a clase;

3.ª — Como ello daría por resultado un menguado censo estudiantil;

4.ª — Considerando que el ciclo de enseñanzas de carácter burgués quedó cerrado el 19 de Julio y aun no se han elaborado las bases sobre las cuales debe sostenerse el nuevo edificio cultural que trae como consecuencia el movimiento revolucionario;

5.ª — Considerando que el estudio requiere ambiente apropiado, nada en consonancia con los tiempos que corremos;

6.ª — Considerando que todos los esfuerzos han de tender a facilitar el triunfo de la guerra, y

7.ª — Considerando que de la apertura de cursos sólo saldrían beneficiados aquéllos que por no sentir ideas de emancipación se sienten absolutamente desligados de los momentos que vivimos;

Propugnamos porque el próximo año escolar no tenga carácter de validez para la consecución del título y que los centros docentes se acoplen en lo posible, por su enseñanza y por sus labores prácticas, a las necesidades de la guerra.

Se sobreentiende que esto sólo afectaría a los Institutos y Escuelas Superiores.

Esperando pronto contestación y dispuestos a daros todas las aclaraciones que proqueis, os saludamos revolucionariamente

La Sección de Estudiantes del S. U. de Profesiones Liberales.

Posició adoptada pel Comitè de l'Associació d'Estudiants de Lleida (F. N. E. C.--U. G. T.)

Ahans que res hem de fer constar que la posició que anem a fixar en aquest document està subjecta a les possibles modificacions que determini la posició de la Federació a tot Catalunya.

Llegint el vostre document ressalta una flagrant contradicció entre les vostres premisses i la vostra conclusió que d'elles en dedueix.

Van les primeres encaminades a demostrar directament la necessitat que no es procedeixi a l'apertura dels cursos; i en la vostra conclusió propugneu que aquests es comencin, encara que sense tenir validesa acadèmica.

En vista d'aquesta contradicció, hem pres una sèrie d'acords que sotmetem al vostre estudi:

L'A. d'E. creu necessari considerar com a casos diferents el de l'Institut i els dels altres centres docents d'ensenyament superior.

L'A. d'E. considera que a l'Institut no té aplicació el vostre primer argument, que és l'únic al qual reconeixem validesa.

Per tant, l'A. d'E. és partidària que es reprenguin els cursos a l'Institut amb totes les conseqüències.

En relació als altres centres creiem convenient que els cursos no es comencin fins que no estigui completament aclarida la situació militar.

A E

ARCHIVOS
ESTATALES

El criteri ací exposat no és irreductible, ni ens tanquem a les quatre parets de les nostres conclusions, car estem disposats a introduir les modificacions que ens pugui suggerir el C. C. de la nostra Federació i també creiem convenient d'estudiar amb vosaltres les posicions de cadascú, per tal d'arribar a un punt de coincidència en allò que faci referència a l'Institut.

Esperant la vostra resposta, restem vos- tres i de la revolució social

El Comitè.

Concurso

Un antiguo rey de Asiria, deseando perpetuar su nombre por medio de algún gran monumento, llamó a su arquitecto y le ordenó que construyera un templo de ocho pisos en un templete sobre el último; bajo la condición precisa de que el techo de este templete estuviese sostenido por filas paralelas de columnas, dispuestas de manera tal que formasen seis filas también contadas a lo ancho, seis filas contadas a lo largo, y que en todas las filas hubiese, en cualquier sentido, un número par de columnas. El arquitecto no tuvo mucho que pensar, pues le bastó distribuir las columnas según el siguiente plano:

```

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

```

Pero el caso es que cuando fueron a hacer las columnas el arquitecto se encontró con que no tenía material más que para hacer treinta, siendo así que en el plano había puesto treinta y seis. Había que suprimir seis columnas, ¿pero cuales? Quitar una fila entera hubiera sido contrariar el deseo del rey y además había que suprimirlas de cierto modo que no dejase de ser par el número de columnas de cada fila. ¿Qué columnas quitó por fin el arquitecto?

Vells i nous mètodes d'educació

(Acabament)

i experiments no es refereixen a les matèries d'estudi, sinó a altres assumptes rela-

cionats amb elles. Doncs bé: mitjançant la reorganització dels treballs escolars, he procurat subministrar un vehicle que proporcioni d'una manera segura i ràpida als intel·lectes inquiets, les millors matèries d'estudi i procediments de treball.

La meua recerca s'ha dirigit més vers les vies biològiques i psicològiques que a les acadèmiques perquè crec que un clar, ineludible i ben definit problema escolar consisteix a transportar o produir les lar consisteix a transportar o produir les probabilitats d'una capacitat amb preferència a la formació d'hàbits d'estudi. Aquest problema ha merescut fins ara ben poca atenció, fins al punt que podem afirmar que les pràctiques escolars del moment s'han preocupat gairebé gens dels descobriments pedagògics indispensables.

H. P.

En el número pròxim: «L'Escola nova i els nous procediments d'educació», pel Batxiller, JOMABLA.

La Asociación

(Conclusión)

sean los anhelos de los individuos y de la colectividad. Siendo el hombre por naturaleza sociable, educado siempre en la vida de la sociedad, a medida que el progreso se acentúa, el concepto colectivo adquiere más importancia, a la par de la libertad individual, que en la buena organización social fía su garantía, y es quimera concebir que sin razón ni motivo alguno no se establezca la armonía social que todos y cada uno necesitan, y que la asociación no obsequie todas las aspiraciones individuales, no establezca todas las posible comodidades colectivas, no organice todos los servicios públicos, no plantee toda las instituciones útiles, en fin cuanto caracteriza a una sociedad verdaderamente civilizada.

Para cumplimentar todas las necesidades sociales, la asociación no necesita del acicate del autoritarismo; muy al contrario, con la libertad se acomoda espléndidamente. La asociación libre para todas las cosas es la más fecunda en buenos resultados, porque se adapta estrictamente a los deseos de los que la utilizan, satisface las necesidades tal y como se presentan, y desaparece con la necesidad, sin atormentar a nadie.

A. PELLICER PERAIRE